

τριῶν μουτζουριῶν γῆ, ἴσιο ὄλο, ἡμερωμένο, με καρποφόρα τριγύρω, καὶ με μία μεγάλη σικιά σικιά στὸ καλύβι κι' ὁ Ἀράθυμος, ὄλο καπνίζοντας τὸ χοντρό του τσιγάρο, ἐκαμάρωνε τὴ γῆ του, κ' ἐλογάριάζε με τὸ νοῦ του τὰ γεννήματα ποῦ θὰ συνέμπαζε ἀπὸ τὸ σπόρο.

«Τουρκόγιαννε» ἐφώναζε μ' ἓνα χαμόγελο «οἱ δοῦλοι δὲν σώνονται ποτέ· ὁ ἄνθρωπος σόνεται... Καὶ τὰ ζῶα του!.. Μὴν τὰ βιάζεις.»

«Θὰ σκολιάσουμε σὲ λίγο», τοῦ ἀπέρτησε μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἀπὸ τὸ χωράφι. «Ἄχ, Περόδικη, ἄχ!»

Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ Τουρκόγιαννου ποῦ ἐλάτρωνε καὶ ποῦ με τὸ παράξενο φωνατό του ἔβιαζε τὰ ζῶα ν' ἀνασύρουν τὸ βαρὺ τὸ σβῶλο. Καὶ τὰ δύο θεώρατα ζωντανά, κόκκινο τὸ ἓνα, μαῦρο γυαλιστερό τὸ ἄλλο, ἔσκυψαν κάτου ἀπὸ τὸν βαρὺ ζυγὸ τὸ κεφάλι τους ὡς στὴ γῆ, εἶχαν ἀκουμπήσει τὸ ἓνα ἀπάνου στ' ἄλλο, καὶ μιὰ στιγμὴ ἔπεναν τώρα σταματημένα, ῥιχνοντας με δύναμι ὄλο τὸ βάρος τοῦ μεγάλου κορμοῦ τους στὰ ἔμπρὸς, στέκοντας ὀρθὰ στὰ τρία πόδια κ' ἔτοιμα με τὸ τέταρτο νὰ προχωρήσουν, ὅταν ὁ σβῶλος θὰ ξεκολλοῦσε· καὶ τὰ μουσκούλά τους, ποῦχαν φουσκώσει, ἔδειχναν πῶς ἐκείνην τὴ στιγμὴ ἔβαζαν ὄλα τὰ δυνατά τους· καὶ καθαντὸ τὴ στιγμὴ ποῦ ὁ Τουρκόγιαννος εἶχε φωνάξει ἕκαμαν μιὰ τελευταία προσπάθεια, ἐμούτρισαν ἔξαφνα πρὸς τὰ ἔμπρὸς, ἕκαμαν δύο τρία βιαστικά πηδήματα σὰν νάθελαν νὰ πέσουν, σαρμενα ἀπὸ τὴν ἴδια τους τὴ δύναμι, ἐνῶ τὸ γυννὶ ὀπίσω τους ἀναπέταζε μέσα ἀπὸ τὰ βάρη τῆς γῆς ἓνα χοντρό, γυαλιστερό, μαῦρο σβῶλο, γεμάτον ἄσπρες ρίζες ἄγριου χόρτου, κ' ἐστάθηκαν τέλος· τὸ γυννὶ ἔ-

λαμψε· καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τὰ ζῶα ἀντιστηλωθῆσαν πάλι γὰ μιὰ καινούργια προσπάθεια.

Πίσω τους ὁ Τουρκόγιαννος, σκευρωμένος πρὸς τὴ δεξιὰ μεριά, κρατοῦσε με τὰ δύο του χέρια τὴ γερολάβα καὶ με τὰ δάκτυλά του τὰ δύο σκοινιά ποῦ ἐρχόνταν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν βοδιῶν, ἓνα σὲ κάθε χέρι, κρατώντας με τὸ ζεβρὶ καὶ τὴ βοσκέντρα, ἓνα μακρὸ ραβδὶ μ' ἓνα κορφὶ στὴν κορφὴ του. Καὶ πότε ἐπλάκωνε με δύναμι τὴ γερολάβα, πότε τὴν ἀνασείκωνε με τὰ δύο χέρια, πότε τὴν ἄφινε γὰ νὰ ὀδηγήσει ἢ νὰ κεντήσει τὰ ζῶα, καὶ με τὴ φωνὴ τὰ ἐπαινοῦσε, τὰ παρακινοῦσε στὸ βαρὺ τους ἔργο, τοὺς φώναζε τὰ ὀνόματά τους: Περόδικη ἔλεγαν τόνα, γιατί ἦταν κόκκινο, Παρασκευᾶ τίλλο, γιατί εἶχε γεννηθεῖ μέρι Παρασκευῆ.

Ἦταν κι' ὁ Τουρκόγιαννος σαραντάρης. Μαυροειδής, λιγνός κ' ἐκείνος, ὄχι ψηλός, με μάτια μικρὰ μαῦρα σὰν ἀποκοιμημένα λιγάκι, με μικρὸ μουστάκι κ' ἀρητὰ γένεια, με μακροῦ μαλλιά, ποῦ τοῦ κατέβαιναν σὰ φυτίλια στὸν τράχηλο· καὶ τὸ μακρουλό του πρόσωπο μολογοῦσε τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς του καὶ τῆς καρδιᾶς του τὴν καλωσύνη. Ἐφοροῦσε μόνο ἓνα ποικάμισο ἀνοιχτὸ τόσο ποῦ ἄφινε νὰ φαίνεται ὄλο τὸ τριχερὸ του στήθος, κ' ἓνα παλιὸ πολυμπαλωμένο βρακί, ἀνασκουμπωμένο ὡς τὰ γόνατα, εἶχε κι' αὐτὸς ψάθα στὸ κεφάλι καὶ τὰ πόδια του ἦταν γυμνά.

«Γειά σου. Παρασκευᾶ, νταὶ μου!» ἐφώναζε, «Ἄχ!» ἐνῶ ἐπλάκωνε τὴ γερολάβα κι' ἐβυθιζότου ἐτσι τὸ γυννὶ μέσα στὴ γῆ. Καὶ τὰ ζῶα ἔναρχιζοντας τὴν προσπάθειά τους, ἀνασείκωναν ἓναν ἄλλο σβῶλο, ποῦ ἦταν παρῆτοιμος τώρα νὰ ἀναπταχτῆ.